

Vojna glazba u habsburškoj vojsci

Petra Babić

Početcima vojne glazbe

- ▶ Vojna glazba u sastavu europskih vojski od 16. st.
- ▶ Dio habsburške vojske od Rata za austrijsko nasljeđe, kao dio pandurske regimente baruna Franje Trenka
- ▶ Postojanje svirača i *ad hoc* okupljenih skupina koje su svirale kada je prilika to tražila ili za vlastitu zabavu

Ein einfacher Landknecht auf dem Marsch.
Schon gar nicht mit seiner Trommel fort
der Offizier dem Drey und Sech am weit
mit einem Corps wagt er den Schritt
der Pauke nicht zu nicht zu lassen soll.

Ein Feld-Pfeiffer bey den Panduren.
Ich allen müde ist bei diesen schweren Tritten,
Es wird die Fiedel-Musik nicht damit stimmen en.
So erwidern sie dem Danken, wie dem Scherzen.
Denn da beyden sie allzeit gleich fertig sein.

Ein Trommel-Schläger von Carlstadt.
Ich oft dem marchieren, dem fechten, dancieren
den Trommel, dem Sprengen, die Fiedel, die rufen
Es wird dem Carlstädter das Fiedel, die rufen
Es bald von Tarantula: Tarantula schlingt.

Sastav vojnih orkestara

- ▶ 1766. - pukovnija koja želi imati glazbu može iz redova običnih vojnika odrediti osmoricu koji će ju sačinjavati (*Hautboisten*); puhači - u početku oboe, kasnije i fagoti i francuski rozi
- ▶ 1822. - maksimalan broj svirača u vojnom orkestru ograničen na 34, uz maksimalno 10 *Hautboista*
- ▶ 1851. - maksimalan broj svirača ograničen na 48, desetorica su imala činove ((jedan narednik, četiri kaplara i pet desetnika), a ostali su bili u statusu običnih vojnika; prvi put i bubnjari kao sastavni dio vojne glazbe
- ▶ Inicijative za poboljšanje statusa svirača, sistematizaciju kapelnika, ustanovljavanje plaća i mirovina i uspostavu zasebnog ureda za vojnu glazbu

Razvoj vojnih orkestara i javni nastupi

- ▶ Velik i kvalitetan orkestar kao stvar prestiža; postojanje prešutnog natjecanja između pukovnija
- ▶ Uvođenje gudaćih instrumenata kako bi se mogao izvoditi kompletan suvremeni repertoar
- ▶ Nastupi najprije na državnim događajima i onima vezanima uz kraljevsku obitelj; plemstvo i bogatije građanstvo ih oponaša
- ▶ Slobodni nastupi u civilnim prilikama ako karakter prigode ne narušava dostojanstvo orkestra ili pukovnije

Kapelnici

- ▶ Ključni za pojedini orkestar - uvježbavaju svirače i određuju repertoar
- ▶ Nisu u sastavu vojske, „civili u uniformi”
- ▶ Prestižna pozicija
- ▶ Razlika u prihodima ovisno o prestižu pukovnije u kojoj djeluje

Repertoar

- ▶ Službene i ceremonijalne prigode - marševi
- ▶ Raznolik repertoar u ostalim prigodama

Hoch- und Deutschmeister Kapella	
Valcer	24,9%
Potpourri	19,3%
Uvertira	9,6%
Marš	6%
Polka francaise	5,5%
Solo djela/koncerti	4%
Operni brojevi	4%
Polka-mazurka	2,9%
Brza polka	2%
Ostalo	21,8%

Repertoar 79. pješačke pukovnije

Sattelmayr	„Banzay“ Marcia
Boieldieu	Sinfonia dell' opera „La dama bianca“
Kriezl	Brani dell'op. „L'uomo del Vangelo“
Tosti	„Penso“ Romanza Kral „Brevi spunti musicali“
Zitter	„Cocolo“ marcia
Rossini	Motivi dell'op. „Il Barbiere di Siviglia“
Wagner	Coro e canzone „La stella serale“ dell'op. „Tannhauser“
Hertel	Reminiscenze del balletto „Sardanapalo“
Ziehrer	„Meerleuchtern“
Strauss	„Niki“, marcia
Bizet	„L'Arlesienne“, suite
Leoncavallo	Fantasia dell'opera „I Pagliacci“

Meyerbeer	Aria dell'opera „Roberto il diavolo“
Strauss	Grande potpourri dell'operetta „Walzertraum“
Fučik	„Marcia fantastica“
Meyerbeer	Fantasia
Wagner	„Lohengrin“ fantasia
Verdi	„Trovatore“ reminiscenze
Fučik	Potpourri
Wiedelmann	Marcia di granatieri
Fučik	„Entrata dei gladiatori“, marcia
Auber	Motivi dell'opera „Fra Diavolo“
Smetana	Reminiscenze dell'opera „La sposa venduta“
Franchetti	Fantasia dell'opera „Germania“
Prohaska	„Valse reveé“
Stifter	„Niagara“, marcia

